

**Lužické
hory**

**TURISTICKÉ NOVINY
KVĚTEN 2026 – DUBEN 2027
ZDARMA**

Neobjevený klenot severu

50 LET POTÉ: O založení chráněny v Lužických horách aneb jak to nejspíš nebylo

19. března 1976 se neudála jen jedna z největších loupeží v komunistickém Československu, ale vznikla také chráněná krajinná oblast Lužické hory. Okolnosti jejího vzniku jsou však zahaleny tajemstvím.

Na jaře před padesáti lety český ministr kultury podepsal výnos o zřízení CHKO Lužické hory. Přesné vzpomínky na události, které vedly k jejímu vyhlášení, nemají ani první zaměstnanci její Správy, s kterými jsem mluvila, ani jsem nenašla nikoho jiného, kdo by je měl. Žádná fakta jsem nenašla ani v publikovaných textech.

Co kdybychom popustili uzdu fantazii a představili si, že to mohlo být nějak takhle?

Neděle, 25. července 1973

Navečer se od Mimoně k Jablonnému blíží černá limuzína Tatra 603. Zastavuje na kraji města na horizontu, kde se silnice začíná lámat do údolí Panenského potoka. Z „šestsettrojky“ vystupuje ministr kultury a zapaluje si ameriku. Zmuchlaným kapesníkem si utírá čelo a mezi šluky hrdlu nejen na hrozné horko, ale na celý dnešní den. Začal nesnesitelně dlouhými projevy sovětských důstojníků prokládanými dvojími panáky v kuřívodském kulturáku u příležitosti Dne sovětského námořnictva. Absurdita téhle akce mu rozhodně neuniká. Vodka před obědem, den námořnictva uprostřed Evropy a on, zakuklený anglofil, tak často vzpomínající na léta strávená při OSN v New Yorku, hodiny konverzuje v jazyce, kterému se snažil vždycky vyhýbat. Náladu mu rozhodně nevylepšil oběd s nabubřelým předsedou Městského národního výboru v Mimoně ani odpolední exkurze do úpravní uranu ve Stráži pod Ralskem. Potom ještě s vypětím všech sil a už ve třetí košili přestříhl pásku na bráně nové strážské věznice přestavěné z původních ubytoven pro horníky.

Doc. JUDr. Milan Klusák, CSc., od května ministr vlády České socialistické republiky, uklidněný dávkou nikotinu obrátí oči k severu, kde se před ním na horizontu otevře nečekaný výhled. Výhled, který uchvacoval tehdy a bere dech všem, kteří přijíždějí poprvé. Nám, kteří tu žijeme, jasně signalizuje, že už jsme doma. Výhled nejen na východní část Lužických hor: Sokol, Jezeví vrch, Hvozď... Ale jsou vidět i vzdálenější, zcela pravidelné kužely Luže a Klíče a všechny ostatní kopce mezi nimi. „Krajina obřích krtin,“ říkají zlí jazykové. „Krajina hor, které se zdají malé jen z dálky,“ vědí všichni, kteří se někdy vydali na Jedlovou, Pěnkavec nebo Luž, obdivovali suťová pole na Studenci a Klíči nebo se drápali na vrcholové skalky Malého Stožce či Středního vrchu.

Pohled, který se před ním tak nečekaně zjevil...

» POKRAČOVÁNÍ NA STRANĚ 24

V ruce právě držíte lužickohorské Turistické noviny 2026/2027. Letošní výtisk je věnovaný především přírodě a připomíná výročí 50 let od chvíle, kdy se Lužické hory staly chráněnou krajinnou oblastí. Začtete se do tipů na výšlapy do zapomenutých koutů i známějších míst, nahlédnete pod pokličku místní gastronomie nebo najdete to pravé místo, kde složit hlavu. Načerpejte inspiraci a vyrazte objevovat skrytý klenot severních Čech svým vlastním tempem. Ať už jste tulák s batohem, zvědavý nadšenec do všeho nového, majitel čtyřnohého partáka, rodič neunavitelných dětí nebo někdo, kdo se jen tak namanul v našich končinách.

Marie Kárová,
ředitelka DMO Lužické hory

Přírodní zajímavosti

V Lužických horách se setkávají všechny základní typy hornin – od těch vyvřelých přes usazené až po přeměněné. Místní reliéf vznikl trochu netradičně – pod povrchem. Lužickohorské sopky totiž vyvěraly pod zemí a teprve po narušení měkkých vrstev na povrchu, vystoupily na světlo dnešní špičaté kužely.

Na několika málo kilometrech tak na sebe naráží pradávna žula, pískovce i čedičové varhany a znělcová suťová pole.

Co je sloupcovitá odlučnost?

Nejčastěji se objevuje v souvislosti s čedičovými skalními útvary. Mezi ty nejznámější patří Panská skála v Kamenickém Šenově, nebo **1 Zlatý vrch** u České Kamenice. Mezi ty méně navštěvovaná místa patří lom Klučky nedaleko Panské skály, nebo Pustý zámek v údolí řeky Kamenice. Výjimečně se se sloupcovitou odlučností setkáme i u pískovce, u kterého však vzniká zahřátím již usazené horniny a jejím následným ochlazením.

mapa →

mapy.com/s/defebovoda

2 Dutý kámen – vzácná přírodní památka

Vyhledka Dutý kámen stojí na pískovcovém skalním hřbetu, a právě po cestě za výhledy se po levé straně nachází pískovcové varhany nebo také vějíř – vzácná ukázka sloupcovité odlučnosti pískovce. Samotný skalní útvar toho nabízí mnohem víc, než pískovcový vějíř a vyhlídku – součástí je kamenná odpočinková lavice v blízkosti starého lomu, schody na vyhlídkovou plošinu i vytesaný portrét mladého básníka Theodora Körnera. Za úpravami stojí členové Horského spolku pro nejsevernější Čechy, jimž je třeba hlavně připsat zásluhy za to, že Dutý kámen patří od roku 1914 mezi chráněné památky.

mapa →

mapy.com/s/gazobutapa

Postupem času se měkkší hornina rozpadla a odhalila tvrdý čedič – vznikl tak úzký skalní val. Dnes je dochovaná jen část původní zdi, zbytek byl v minulosti vytěžen. Nejvýraznějším místem je Čertův stolec, masivní skalní blok přímo naproti Čertově zdi.

3

mapa →

mapy.com/s/calevugore

3 Čertova zeď

Čertova zeď je unikátní přírodní útvar mezi Českým Dubem a Osečnou a váže se k ní pověst, podle které se čert vsadil se sedlákem, že do rána postaví kamennou zeď od Ještědu až k Bezdězu. Ve skutečnosti jde o pozůstatek „kamenné zdi“, která vznikla ze ztuhlé lávy v puklině mezi pískovci.

Lužická porucha

Lužická porucha je výrazná geologická „prasklina“ v krajině severních Čech, která na první pohled není vidět, ale zásadně ovlivňuje podobu celého regionu. Odděluje od sebe dvě úplně odlišné oblasti – na jedné straně jsou mladší pískovce, na druhé mnohem starší a tvrdší horniny Ještědského hřbetu.

I když ji jako jednu jasnou linii nevidíte, její vliv poznáte skoro na každém kroku – stačí si všimnout, jak rychle se mění krajina i horniny.

4 Sloni kameny

Při cestě z Nového Boru do Liberce upoutají pozornost obří kameny připomínající stádo slonů pomalu mizících v stínu lesa. Plyšovou podobu pískovci dodalo před 150 miliony let moře, bílou barvu zase příměs kaolinitu. Skalní masa je vysoká 20 metrů a najdete tu také šumovou bránu, která pohlcuje zvuky – aby je na druhé straně zesílil skalní tunel.

mapa →
mapy.com/s/mamuremola

5 Stříbrník

Stříbrník, místo, které umí překvapit. Čedičové „varhany“ podobné těm na Panské skále, jen bez davů a trochu víc na divoko. Sloupce působí spíš jako dračí zuby. Nahoře pak nabízí parádní kruhový výhled na Ještěd, Bezděz i Lužické hory. Východ nebo západ slunce zde patří k těm nezapomenutelným.

5

mapa →
mapy.com/s/gusetumahe

6 Herdstein a Pustý zámek

Nedaleko Středního vrhu v Prysku stojí málo objevený čedičový vrch. Místo stojí stranou jak turistických tras, tak zájmu fotografů a přitom poskytuje krásné výhledy na okolí krajiny. O pár stovek metrů dál v údolí řeky Kamenice je další skrytý klenot – znělcová skála Pustý zámek.

mapa →
mapy.com/s/mulupuzabe

7 Malý Stožec

Výrazný znělcový kopec poskytuje neobvyklý pohled na horu Jedlová. Jeho vrchol je trochu hůř přístupný, přesto stojí za objevení. Na svazích kopce jsou divoce rozeklané skály a rozsáhlá suťová pole.

mapa →
mapy.com/s/gofenunota

8 Červený kámen

Pozapomenutá, ale okouzlující skalní vyhlídka vzniklá zvětráváním ledovcových útvarů stojí v blízkosti Světlé pod Ještědem. Skalní pukliny pokrývají oxidy železa, a tak získala skála svou charakteristickou červenou barvu. Seshora je moc hezky vidět Ještěd, ale i Ralsko a Bezděz.

mapa →
mapy.com/s/poputukone

KÖGLEROVA NAUČNÁ STEZKA

Stezka získala své jméno po tvůrci a místním rodákovi Rudolfu Köglerovi, který vytvořil jedinečnou geologickou mapu v krásnolipských Zahradách. Vznikla před více jak 100 lety a propojila Lužické hory s Českým Švýcarskem. Na trase je několik desítek stanovišť a s dětmi je dobré si více jak 20 kilometrů stezky rozdělit do několika etap.

ÚDOLÍ MILÍŘKY

Naučná stezka údolím Milířky je skvělým výchozím bodem pro hledače pokladů – Jiřetín pod Jedlovou je známý svou hornickou historií, bývalá důlní díla jsou takřka na každém kroku. Staré štolý jsou nepřístupné, lze si však popojít na druhý konec města a navštívit štolu sv. Jana Evangelisty.

NAUČNÁ STEZKA JÁNSKÉ KAMENY

Kraťoučká naučná stezka na úpatí hory Hvozdu, která na několika zastaveních provede geologickými zajímavostmi, florou a faunou Lužických hor. Lesem se projde od magických Janských kamenů přes gigantické kořeny až na Krompach, obec s množstvím úhledných podstávkových domů.

foto: Jiří Stejskal

foto: Luboš Prchal

NAUČNÁ STEZKA OKOLÍM STUDENCE

Fyzicky náročná 20 kilometrů dlouhá stezka vinoucí se západní částí Lužických hor okolo starých čedičových lomů Zlatého a Stříbrného vrchu, kovové rozhledny Studenec, i Chřibského vrchu, kde se daří nejen kamzíkům.

GEOSTEZKA PO STOPÁCH ŽELEZNÝCH RUD

Necelých 6 kilometrů dlouhá geostezka v blízkosti Hamru na Jezeře tvoří okruh kolem zříceniny hradu Děvín ke skalním útvarům Divadlo a Širokému kameni, přírodní památce, z jejíhož vrcholu se otevírá krásný pohled na krajinu Ralska a Podještědí.

Voda v krajině: proč ji zadržovat i na Šluknovsku

Voda je základem života v krajině – a přesto z ní v posledních desetiletích často příliš rychle odtéká. Podpora jejího zadržování proto patří mezi nejdůležitější kroky, jak čelit suchu i povodním. Když voda zůstává déle na místě, doplňuje podzemní zásoby, ochlazuje okolí a pomáhá rostlinám i živočichům přežít horká období. Zároveň vytváří pestřejší a krásnější krajinu, která láká k návštěvě.

Dobré příklady se v naší krajině pomalu objevují a najdeme je na Šluknovsku. Nedávno dokončená revitalizace odtoku z rybníku Cimrák v Krásné Lípě ukazuje, jak lze vrátit vodě přirozenější cestu. Původní napřímené koryto zde nahradila soustava tůní a nová zeleň. Voda nyní odtéká pomaleji, více se vsakuje a část se odpařuje zpět do okolí, čímž ochlazuje místní prostředí. Zároveň vzniklo nové útočiště pro obojživelníky. **Projekt Land4Climate** land4climate.eu, který revitalizaci podpořil, zároveň usiluje o to, aby se do péče o krajinu zapojili nejen odborníci a úřady, ale také vlastníci pozemků a místní komunity.

Podobná opatření jsou nenápadná, ale jejich význam je zásadní. Pomáhají krajině zadržet vodu, zmírňují extrémní počasí a zvyšují její přírodní hodnotu – pro místní obyvatele i pro návštěvníky, kteří sem přijíždějí za krásou severočeské přírody.

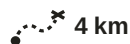

Funded by
the European Union

K prameni řeky Ploučnice

Z Osečné se můžete vydat na výpravu za poznáním pramenů Ploučnice. Necelé 4 kilometry dlouhá naučná stezka K pramenům vás zavede až k lesní tůni, skryté v trsech kostřavy, odkud pramení řeka Ploučnice. Prameniště Ploučnice mimochodem patří mezi nejstabilnější ve střední Evropě – voda zde klesá minimálně i v dobách sucha. A taky je to vážně příjemné zakončení výletu.

4 km

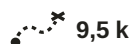
1 h 30 m

nenáročný

K prameni řeky Křinice

Křinice pramení nedaleko Krásné Lípy, v nenápadné oblasti, kde se voda postupně sbírá a dává vzniknout říčce, která má před sebou ještě dlouhou cestu. U Doubice tvoří okouzlující meandry a také se stává domovem lososů. Cestou minete hned několik zajímavých míst. Jedním z nich je větrný mlýn Světlík z 19. století, poslední připomínka zaniklé osady. Dovnitř se sice nedostanete, ale i pohled na něj z dálky stojí za zastavení. Trasa dál pokračuje kolem Velkého rybníku, který tu není jen „na koukání“ – pomáhá zadržovat vodu v krajině a udržuje okolí příjemně živé a zelené.

9,5 km

2 h 45 m

středně náročný

foto: Radek Timoftej

a rytíře Rolanda. Postavy vynikají svým zpracováním, jsou totiž vyrobené z kovu a skla. Vidět je můžete každou hodinu, vždy v celou, a to denně od 8 do 21 hodin.

Od orloje už to máte jen kousek k **poutní kapli Narození Panny Marie**. Jedná se o architektonický barokní skvost a současně o vřídlné místo k rozjímání. V rámci komentované prohlídky nahlédnete do bohatě zdobeného interiéru centrální stavby s oltářem, na kterém se vyjímá socha Panny

Marie Kamenické. O letních prázdninách je tu otevřeno denně od 10 do 17 hodin. V červnu a září sem můžete zavítat pouze v sobotu a neděli.

Kolem **městského koupaliště**, kde se můžete občerstvit v úžasném lesním bistro a kde zároveň vzniká nový kemp, pak projděte k **parku miniatur Mlýnky-Brand**. Jde o zmenšené modely domů rozmístěné v okolí potůčku, který roztáčí pohyblivé části několika staveb. Park miniatur je volně přístupný po celý rok. Cestou z koupaliště k Mlýnkům se můžete svézt také na dřevěném přívoze a vlastními silami tak zdolat hladinu místního rybníka. Dokážete přeplout, aniž byste si zaplavali v rybníce?

Vzhůru k výškám

Chcete-li se vydat dál a potěšit se výhledy na kouzelnou okolní krajinu, čeká vás pár výstupů – věřte však, že stojí za to. První z úchvatných vyhlídek se nachází **na vrchu pískovcového útvaru Ponorka**. Druhá **na čedičové Jehle**. Obě vyhlídky jsou zrekonstruované, mají nové schody i zábradlí.

Mezi nimi si kousíček zajděte a navštivte **Bratrské oltáře**. Toto poutní místo bylo částečně obnoveno a do skalních výklenků byly vsazeny kopie původních obrázků křížové cesty. Umístěno je zde také několik replik původních soch. Z Jehly se po modré turistické značce pohodlně dostanete zpět do centra města.

Nádherný výhled na Českou Kamenici se vám naskytne také z čedičového z vrchu, který se nazývá **Zámecký**. Na jeho vrcholku stojí zřícenina hradu Kamenice s dostavěnou dřevěnou vyhlídkovou věží. Právě tento vrch je dobře vidět, ať už do města přijíždíte z jakéhokoliv směru. V podhradí můžete po zdolání kopce vítězoslavně zazvonit na zvoníčku nebo si opět špekáček na připraveném ohništi.

Autor: Evžen Belanová, Tereza Havlíčková

Česká Kamenice nadchne přírodou, unikátními památkami a vyžitím pro malé i velké

Obnovený skleněný orloj, působivé poutní místo, koupaliště s azurovou vodou a dechberoucí vyhlídky do okolí, kde se setkávají hned tři chráněné krajinné oblasti. To jsou jen některá z lákadel, která čekají návštěvníky České Kamenice.

Spoustu krás České Kamenice si můžete projít v rámci vyhlídkového okruhu, který se nazývá Vyhlídky-Brand. Začíná přímo na náměstí Míru a povede vás po žluté značce na okruh za městem. Než se na něj napojíte, zajděte si ještě malinký kousek k impozantnímu kostelu svatého Jakuba Staršího. Na varhany tu kdysi hrával sám Antonín Dvořák. Do lodi kostela můžete nahlédnout z balkónu a z vysoké věže se rozhlédnout na město i okolí.

Orloj, kaple a mlýnské miniatury

Hned v centru města, konkrétně v Nerudově ulici č. p. 241, si povšimněte skutečného unikátu. **Je jím obnovený skleněný orloj**, kterému dominuje dvanáct světců za doprovodu smrtáka

foto: Veronika Dubnová

Výlety s dětmi za vodou

Voda v krajině představuje naději, oázu a také bezpečí. Dostatek vody zadržené v krajině dokáže vyrovnávat teploty, a tak zabránit přílišnému zahřátí země, rozpouští živiny a minerály, které se z půdy jednoduše dostanou do říčních oběhů a tím i k flóře, fauně a lidem, kteří je potřebují. A hlavně – voda je život.

Mokřady v Hrádku nad Nisou

Příjemné místo pro procházku i vyjíždku na kole na hranici tří zemí, v takzvaném Trojmezí – právě tady se podél Lužické Nisy sbíhají hranice Česka, Německa a Polska. Jen kousek od Hrádku nad Nisou se najde oáza klidu, rovina v zemi kopců. K Trojmezí se lze dostat příjemnou procházkou po haťových chodníčcích v nedalekých mokřadech. Z několika pozorovatelů obklopených březovým porostem je možné pozorovat čilý ruch na vodě i pod vodou – od skokanů hnědých po líheň vážek.

8 km 4 h

Mokřady v Jablonném v Podještědí

Namísto skládky krásí okolí zámku Nový Falkenburk stovky metrů chodníků a cestiček vinoucích se spletením trsů rákosů a bříz. Součástí mokřadů je i naučná stezka s interaktivními prvky představujícími funkce ekosystému. Při procházce je možné narazit na čolky, slípky zelenonohé, ale i ondatry. Výlet do mokřadů doporučujeme zakončit nenáročným výstupem na vyhlídkovou věž bývalého kostela v centru Jablonného v Podještědí.

2 km 1,5 h

foto: Matyáš Gál

Dolní Světlá – Brazilka

Maličký kousek ráje pod Luží – to je Přírodní památka Brazilka. Mokřady Brazilka přežily zásah zemědělského entuziasmu a pokusu o jejich odvodnění. Na rozdíl od mokřadů však zásahy zvenčí nepřežila restaurace a později dětská zotavovna Brazilka, která stávala nedaleko a podle které jsou mokřady pojmenovány. V mokřadech je třeba koukat se pod nohy a nepřehlédnout masožravou rosnatku přímo v akci.

4 km 2 h

foto: Radim Hlaváč

Česká Lípa – Mnišské louky

Rájem pro milovníky přírody je v posledních letech vznikající Ptačí park Mnišské louky v České Lípě. Tady lze procházku divokou krajinou ozvláštnit čtením naučných tabulí a vyhlížením stáda divokých exmoorských pony či odpočívajícího jeřába popelavého. Je možné zaslechnout i vibrato chřástala polního, v noci park ožívá lovcím kalousem ušatým a mývalem s norkem, kteří šmejdí po zemi a hledají, na čem by si pochutnali.

9 km 3,5 h

Kam za vodou

foto: Matyáš Gál

Kristýna v Hrádku nad Nisou

Kristýna je zatopený lignitový lom s průzračnou vodou a bílými písčnými plážemi, které evokují mořské pobřeží. Hlad po dobrodružství lze zahnat v lanovém parku, na paddleboardu nebo na lodi – tip, jak si užít jezerní krásy plnými doušky. Děti se zabaví na jednom z mnohých hřišť a hlad lze zahnat v množství místních bister a restaurací.

Hamerské jezero

Skvělá koupačka pro celou rodinu včetně chlupatých mazlíčků – tu si lze užít v Hamru na Jezeře. Pláž s vodními prvky, psí pláž i nuda pláž. Voda je v Hamerském jezeře trochu studenější, ale zase si krev rozproudujete na šlapadle nebo při minigolfu. Hamr na Jezeře býval lázeňskou kolonádou a tomu odpovídá i místní atmosféra.

Koupaliště v Kamenickém Šenově

Prvorepublikové koupaliště stojící ve stínu kopce Stráž. Dominantou koupaliště je úlomek pískovcové skály, který se tyčí nad koupajícími se návštěvníky. Koupaliště je ukrytým pokladem, kterému se zatím daří vyhýbat návalu turistů – to je ale možná vykompenzováno tamní ledovou vodou a skromným zázemím, ve kterém však nechybí sociální zařízení a v sezóně stánek s něčím na zub.

Česká Lipa Dubice

V nedávné době zrekonstruované koupaliště v České Lípě je velkým lákadlem nejen pro všechny milovníky vody, ale i pro milovníky adrenalinu. Čistá osvěžující voda, zářivé slunce, zelená tráva, bílá pláž a paddleboardy, wakeboardy, tobogán či lanové 3D bludiště. Dubice nabízí víc – hru minigolfu, vyhrazená místa na gril, stellplatz či prostor pro stany.

Přírodní koupaliště v Jablonném v Podještědí

Malé, ale milé koupaliště v krajině Zdislavy z Lemberka. Písčité vstupy do vody se střídají s měkkými koberečky zelené trávy. Ke koupališti patří skromný kemp, který ale nabízí různorodé vyžití od kuželek po beachvolejbal a vodní atrakce.

INZERCE

NEJLEPŠÍ ZÁŽITKY (jsou) V DĚČÍNĚ

... I ZÁŽITKY se dají PŮJČIT

PO LABI A CYKLOSTEZCE

2 - 6 hodin
skupina 2 - 100
Kemp Děčín

VIA FERRATA S PRŮVODCEM

2 hodiny
skupina 1 - 5
shop Děčín

SJEZDY NA KOLOBĚŽKÁCH

2 - 6 hodin
skupina 2 - 50
shop Děčín a koupaliště Kamenice

Objednávejte on-line
DENNĚ DOSTUPNÉ

WWW.ACTIVE-POINT.CZ

+420 724 006 865

Máme i kempy
kempkamenice.cz
kempdecin.cz

Fauna

◀◀ Luňák červený

a flora

✱ Měsíčnice vytrvalá

Měsíčnice vytrvalá je jedna z těch rostlin, které možná snadno přehlédnete – ale jakmile ji jednou poznáte, už si ji nespolečtete. Najdete ji hlavně ve stinných a vlhčích lesích, často někde v roklích nebo podél cest, kde je klid a dostatek vláhy.

Na první pohled zaujme světle fialovými, lehce vonícími květy, které se objevují od května do července. Listy má tmavě zelené, srdčité a jemně zubaté, a celá rostlina může dorůst až kolem jednoho metru. Nejvíce ji ale prozradí až konec léta – po odkvětu se z plodů stanou typické stříbřitě „penízky“, tenké průsvitné blány, které možná znáte ze suchých kytic. Právě podle nich ji poznáte úplně bezpečně.

V Česku roste roztroušeně a patří mezi spíše vzácnější druhy, takže když na ni narazíte, berte to jako malé štěstí. A raději ji nechte na místě – právě takhle nenápadná krása je nejhezčí tam, kde roste.

TIP Výlet za měsíčníci

Z Křížového Buku po zelené přes PP Líska, kde květe měsíčnice i lilie zlatohlavá, přes rozcestí Pod Studencem (dobrodruzi mohou vystoupat až na rozhlednu na Studenci) a pak po červené, po lesní cestě po Širokém vrchem zpátky na Křížový Buk.

📍 9 km ⌚ 3 h středně náročný

Turistické cile na vás počkají, k Lužickým horám ale neodmyslitelně patří i to, co je odhaleno jen všímavým a trpělivým. Pokud se při výletě na Studenec, Chřibský vrch nebo Střední vrch zvládnete moc nezadýchat a nevyplašit kamzíky, pravděpodobně je uvidíte poskakovat v kamenné suti. Když se nahoře na kopci trochu rozhlédnete, dost možná na nějaké z okolních luk zahlédnete jelena a nad hlavou vám bude kroužit luňák nebo sokol. V našich hlubokých lesích se sem tam mihne vlk a docela určitě narazíte na srnu. V hojném počtu u nás ale můžete potkat lišky, ty tady dávají dobrou noc na každé mezi.

TIP Výlet za kamzíkem

Pěší výlet z Chřibské přes Krásné Pole po polní cestě až na Chřibský neboli Kamzičí vrch. Z Chřibského vrchu vede cesta lesem okolo lesního divadla Na Bajtlichu, které dodnes v letních měsících žije hereckými výkony a aplausem diváků.

📍 8 km ⌚ 3 h středně náročný

✱ Kamzík horský

Kamzík horský je v Lužických horách takový trochu nečekaný obyvatel – původně sem totiž vůbec nepatřil. Do zdejší krajiny byl uměle vysazen na začátku 20. století hrabětem Kinským a postupně se tu zabydlel natolik, že ho dnes můžete potkat na skalách i v lesích. Nejčastěji se drží v klidnějších a hůře přístupných místech, kde má dobrý přehled o okolí. To je třeba okolí Chřibského vrchu nebo Středního vrchu. Poznáte ho podle štíhlého těla, hnědé srsti a typických zahnutých rohů.

Pohybuje se s naprostou jistotou i v náročném terénu – skály a prudké svahy jsou pro něj přirozeným prostředím.

I když nejde o původní druh, stal se už tak trochu součástí zdejší krajiny. Pokud budete mít štěstí a zachováte klid, můžete ho zahlédnout třeba brzy ráno nebo navečer.

foto: Radim Hlaváč

Pěší turistika & cyklistika

Poznejte nejkrásnější trasy v Žitavských horách

Zažijte čistou přírodu – původní a romantickou

V přírodním parku Žitavské hory se malebný region spojuje se sousedními Lužickými horami do jedinečného krajinného celku. Ponořte se do tisícileté kulturní krajiny, formované saskou a českou tradicí. Objevte fascinující geologii pohoří v kombinaci s tradičními řemesly a nechte se okouzlit rozmanitostí životních prostředí pro zvířata i rostliny. Chcete se dozvědět více o vzniku pískovcových útvarů? Pak navštivte Dům přírodního parku ve Waltersdorfu nebo se vydejte na vlastní cestu za poznáním.

Zažijte přírodní park Žitavské hory z jeho nejkrásnější stránky – nejlépe na pestrých cyklistických a turistických trasách, které vás zavedou k nejpůsobivějším místům regionu.

Nezapomenutelné turistické zážitky

Hornolužická horská stezka

pohádkové výhledy, 6 vrcholů, 2 589 výškových metrů a 128 kilometrů

Rodinné túry v „kamenné zoo“

tři dobrodružné trasy (5–11 km), které vás zavedou za zvířecími skalními útvary v Žitavských horách

Stezka bosou nohou Mittelherwigsdorf

1 km, 20 stanovišť a přechod řeky Mandavy zajišťují zábavný zážitek pro celou rodinu

Více informací

Cyklistika bez hranic

Cyklostezka Mandava

44 km od pramene Mandavy až po její ústí do Nisy; přeshraniční trasa vedoucí Českem a Německem

Cyklostezka podél podstávkových domů

35 km podél unikátních podstávkových domů, charakteristických pro oblast trojzemí

Cyklostezka Zwillingssradweg

276 km dlouhá trasa propojuje cyklostezku Odra–Nisa s cyklostezskou podél Sprévy a vede malebnou krajinou Horní Lužice

Více informací

Informace pro německy
mluvící hosty:
www.zittauer-gebirge.com

Informace pro české hosty:
www.zitavskihory.cz

Informace o tématech přírodního parku, jako je
udržitelnost a environmentální vzdělávání:
www.naturpark-zittauer-gebirge.de

Krajina podstávkových domů

foto: Radek Tímoftej

Romantické podstávkové domy patří mezi fenomény Lužických hor. Tady se jim říká jednoduše roubenky nebo podstávky a najdete je v každé vesnici. I proto se této oblasti přezdívá Krajina podstávkových domů. Podstávku poznáte jednoduše – jsou to zdobné roubenky s bílou vymazávkou mezi jednotlivými trámy, se sloupovou konstrukcí a často oblouky nad okny, kamennou podezdívkou a většinou i výrazným střešním štítem.

Podstávky pocházejí hlavně z 18. století a jejich podoba se v různých částech regionu liší. Můžete narazit na domy s roubeným i hrázděným patrem. Zajímavá je i samotná výzdoba domů – štítů bývají zdobné složité vzory z břidlice a podstávky často doplňuje jemná řezbářská práce.

Rozmanitost podstávek je obrovská a jen těžko ji lze popsat na pár řádcích – nejlepší je zažít ji na vlastní oči. Kouzlo podstávkových domů si můžete vychutnat třeba během Dne otevřených podstávkových domů, který se koná poslední květnový víkend – na české straně 30. května a na straně německé 31. května.

PODĚL PLOUČNICE ZA PODSTÁVKOU

Příjemný výlet z České Lípy podél Ploučnice přes Zákupy do Velenic vás provede krajinou skalních měst, podstávkových domů s roubenými patry a ovocnými sady. Při cestě si budete připadat jako v pohádce, a to nejen kvůli ve skále vytesaným Pustým kostelům, okolo kterých tato cesta vede.

PODĚL NISY DO KRYŠTOFOVA ÚDOLÍ

Trochu náročnější cyklovýlet krajinou pod Ještědem vás provede vesnickou památkovou zónou Kryštofova Údolí, která vyniká s láskou opečovávanými podstávkovými domy. Navíc je zde budete mocí obdivovat při pohledu od Novinského viaduktu a zažít cestu na chrastavském transbordéru.

DIVOKOU PŘÍRODOU OKOLÍM STUDENCE

Z prosluněných luk Podještědí do smíšených lešů v okolí Studence. I tady mají podstávky své právoplatné místo – od těch kolosálních s dvěma patry až po jednoduché domy s trámy vyprávějícími staletou historií.

POD HVOZDEM

Na úpatí hory Hvozď leží snad nejmalebnější vesnice Lužických hor, Krompach, Dolní Světlá a Mařenice. Vliv na to má nejen množství a vzhled tamních podstávkových domů, které se pohybují od tradičních černobílých až po zářivé, ale přesto stále historicky akurátní, barvy. Nedílnou součástí podstávkových domů jsou i různorodě zdobené střešní štítů, a právě těch je tu k pokochání dostatek.

foto: Radek Tímoftej

Nový Bor

Město skla – Sklářské slavnosti 2026

◆ V pátek a sobotu 19. a 20. června se program rozprostře na několik míst ve městě. Na náměstí zazní koncerty, ve Smetanových sadech se rozvozní street food festival, ve Sklářském muzeu se otevře nová výstava a na dalších místech ožije sklářské řemeslo. Program propojí sklářské řemeslo, současný design, hudbu, gastronomii i živý veřejný prostor. Centrem sobotního dění zůstane náměstí Míru, kde návštěvníci najdou sklářský trh, ukázky sklářských technik i oblíbený sklářský blešák u Lužických domků.

Hudební program nabídne koncerty například dorazí také česko-norské elektropopové trio **We Are Domi s Dominikou Haškovou**. Energickou tečku hudebnímu programu dodají polští **Boogie Boys** s nefalšovanou boogie-woogie show.

Nový Bor a cykloturistika ◆ Nový Bor a jeho okolí je protkáno kilometry cyklotras a cyklostezek. Krásnou projíždku nabízí okruh **Nový Bor – Radvanec – Sloup v Čechách**, částečně zbudovaná stezka směrem na Českou Lípou či úplně nově otevřená další část Cyklostezky **sv. Zdislavy**, kde se trasa z **Nového Boru** prodloužila přes **Svor** do **Cvikova** a v budoucnu má sklářské město propojit s 38 kilometrů vzdáleným Bílým Kostelem nad Nisou. Pro cyklisty je také připraveno multifunkční zařízení – **nabíjecí stojan na elektrokola** a k dispozici je také **servisní stojan**. Obě zařízení jsou umístěna ve dvoře Turistického

informačního centra a jsou k dispozici zdarma v rámci otevírací doby Infocentra.

Nový Bor v on-line hrách

Cestujte v čase se Sklářským kouzelníkem Egermannem ◆ Pro Nový Bor nejsou venkovní mobilní hry žádnou novinkou. Známa je hra **Treasure Hunt Nový Bor**, která je určená pro starší děti a dospělé a jako první on-line hra na Novoborsku představuje město „trochu jinak“. Novinkou je hra **Sklářský kouzelník** v rámci oblíbených Skrytých příběhů. Hlavním hrdinou je **Bedřich Egermann, nejvýznamnější sklářská osobnost Nového Boru**. S ním se děti přesunou v čase a prostřednictvím zábavných úkolů se vydají na cestu za tajemstvím výroby skla, které ho proslavilo po celém světě.

Nový Bor – zajímavá architektura ◆

Kromě skla by se Nový Bor dal označit i za město podstávkových domů, ale i moderní architektury. Významným počinem poslední doby je totiž výstavba **Skleněného domu, sídla firmy Lasvit**, který byl zakomponován právě mezi dva podstávkové domy z konce 18. století a získal mnoho ocenění. Zájemci o prohlídku se mohou informovat v Turistickém informačním centru, které sídlí v další zajímavé budově, která prošla náročnou rekonstrukcí a řadí se tak mezi nejhezčí podstávkové domy ve městě.

Zajímavých budov je v Novém Boru mnohem více, mezi ty, které stojí za návštěvu patří **Sklářské muzeum sídlící na náměstí Míru** v budově s mansardovou střechou z roku 1804 a velkolepým vstupním portálem z pískovce s obrazkem kotvy, připomínající daleké zámořské plavby, na které se vydávali místní obchodníci. Muzeum je druhé nejstarší svého druhu na světě a nabízí úžasnou sbírku od 17. století do současnosti.

Křehká krása Lužických hor

Sklářská tradice trvající více jak 700 let je to, na co jsme v Lužických horách skutečně hrdí. Na Novoborsku najdete nejstarší sklářskou školu na světě, nejstarší sklářské muzeum ve střední Evropě, nejšikovnější řemeslníky, věhlasné umělce a známé značky jako Preciosa, Lasvit nebo Crystalex. Kromě nich tu působí celá řada menších rodinných hutí a rafinérií, které jsou osobité a pro návštěvníky velmi atraktivní. Kamenický Šenov, Nový Bor a okolí jsou doslova Mekka českého sklářství. Dohromady tvoří Křišťálové údolí. Více na www.crystalvalley.cz

Chcete vědět o tomto krásném řemesle víc? Navštivte stránku:

sklo.doluzihor.cz

Kam za skláři?

◆ AJETO, Lindava

Sklárna spolupracuje s designéry z celého světa. Vyrábějí se tu třeba trofeje pro Tour de France nebo Ceny Thálie. Kromě exkurze doporučujeme zajít do sklářské krčmy na poctivou českou kuchyni.

◆ Sklárna Jílek, Kamenický Šenov

Jedna z nejstarších skláren ve střední Evropě nabízí pohled do skutečného provozu. Kromě výroby barevného skla zaujme i samotná budova s unikátní kovovou konstrukcí. Zavítejte do netradiční kavárny Druhá kolej na starém šenovském nádraží.

◆ Pačinek Glass,

Kunratice u Cvikova Sklárna Jiřího Pačinka vás vtáhne hned při příchodu – skleněná zahrada plná soch, zvířat i fantazie. Součástí je i Křišťálový chrám v bývalém kostele.

◆ Sklárna Haidl & syn, Svojkov

Rodinná sklárna zaměřená na ručně foukané historické sklo – od typického „lesního“ přes vikingské až po gotické či římské poháry.

◆ Novotný Glass Centrum, Nový Bor

Unikátní spojení sklářské hutě, galerie a restaurace. Při jídle sledujete skláře přímo při práci. V galerii uvidíte díla předních českých i světových sklářů.

foto: Radek Tímofej

INZERCE

Sklárna

Restaurace

Muzeum

Obchod

Kde se sklářské umění stává zážitkem

T. G. Masaryka 805, Nový Bor
info@novotnyglass.com
www.novotnyglass.com

Novotný

PIVOVAR & RESTAURACE BORN

BORN
PIVOVAR

Pivní stezka Lužických hor

 Více informací
▼
pivnistezka.cz

Chcete si projít Pivní stezku
s průvodcem
v mobilním telefonu?

Stáhněte si app
Smart Guide.

150 kilometrů vás provede těmi nejzajímavějšími i dobře ukrytými místy s pěnivou odměnou na konci. Pivo v Pivní stezce je jen záminkou pro dlouhé procházky cvrlikajícími loukami a výšlapy mezi skalami. Během několika málo dní projdete od přírodních skalních měst, přes skalní reliéfy lidskou rukou tesané, romantické vesnice s roubenými domy, přes hory opředené zajímavými pověstmi s neskutečnými výhledy až do místních pivovarů. A stejně jako reliéf Lužických hor je i místní pivo překvapivé. Řízné s hořkou pěnou a v každém půllitru se zajímavou historií.

Od pivovaru Falkenštejn, přes Kocoura, Cvikov, Born, Pivovar 66, Berana, Kotouč až po minipivovar Helene. Za každým z nich stojí příběh o lidském úsilí a každý z nich o něm chce vyprávět – i když třeba jen v podobě chladivého půllitru. Žádné pivo nechutná tak dobře jako pivo, které si dáte po výšlapu na Klíč, Hvozď, Luž nebo Jedlovou.

foto: Jakub Kršňák

Kryštofovo Údolí

Kryštofovo Údolí je jedna z nekrásnějších obcí Ještědského hřbetu. Dříve se ji díky jejímu hornatému charakteru přezdívalo Švýcarsko. Kdo přijede na návštěvu vlakem, pochopí během jízdy proč. Na výlet můžete přijít i pěšky.

Kryštofovo Údolí se nachází na historické Žitavské Svatojakubské cestě a při cestě z německé Žitavy bylo historicky tzv. etapovým místem, tedy místem, kde je dobré přespát a pokračovat dál. Poznat krásy této obce můžete samozřejmě přijet i autem, nachází se pouhých 10 km od města Liberec. Ať už přijedete jakkoliv, vítejte a vychutnejte si mimořádně zachovanou lidovou architekturu a mnoho památek, které se nachází nejen v centru obce. Veškeré turistické informace najdete na webových stránkách obce: krystofovoudoli.eu. Obec žije bohatým komunitním a kulturním životem, můžete se stát jejím fanouškem i na sociálních sítích, Facebooku či Instagramu.

Skleněný betlém manželů Evy a Karla Urbanových z Hubálova

Za kouzlem betlémů do malebné obce Kryštofovo Údolí

V malebné podhorské vesničce Kryštofovo Údolí se ukrývá jedinečné místo, které potěší milovníky tradic i objevování nových příběhů. Muzeum betlémů, situované v prvním patře budovy přímo v centru obce, nabízí rozmanitou sbírku tradičních i autorových betlémů. Návštěvníci se zde mohou vydat na cestu historií i současností tohoto lidového fenoménu. Expozice okouzlí příjemnou atmosférou, originálními exponáty a inspirací pro malé i velké.

Zvláštní pozornost si zaslouží výjimečný skleněný betlém manželů Evy a Karla Urbanových z Hubálova. Toto unikátní dílo ztvárňuje tradice a život na vesnici a zároveň odkazuje na malebnost samotného Kryštofova Údolí. Návštěvníky zaujme nejen svou velikostí a precizním zpracováním, ale především křehkou krásou skla, která dává tradičnímu motivu zcela novou a nečekanou podobu.

Druhé patro muzea je koncipováno jako živý prostor pro krátkodobé výstavy, workshopy a besedy, díky nimž se muzeum stává místem setkávání i tvoření. Muzeum betlémů v Kryštofově Údolí je ideálním cílem výletu po celý rok – nejen v adventním čase. Přijďte nasát jedinečnou atmosféru a objevte kouzlo betlémů v prostředí, které má svůj neopakovatelný charakter.

Oáza klidu v náručí přírody

Boutique hotel V Bezovém Údolí je jako stvořený k odpočinku na místě s autentickým geniem loci, v souladu s přírodou a v úctě k tradičním hodnotám a udržitelnému stylu života. Historická chalupa jedinečným způsobem propojuje kulturní památku s minimalistickým přístupem k interiérovému designu. Nabízí ubytování v pěti apartmánech s vlastní koupelnou i plně vybavený apartmán až pro 10 lidí ve zrekonstruované stodole.

Zázitková restaurace nabízí moderní českou kuchyni z lokálních ingrediencí nejvyšší kvality. Hostům našeho hotelu a restaurace podáváme bohaté snídaně, obědy servírujeme z hrnců na tradičních omítaných kamnech a večere formou a la carte menu.

Gault & Millau

Michael Kubrt, šéfkuchař **Bezové restaurace**, přetváří starou kulinářskou tradici v moderní kuchyni a dává tak nový dech původním receptům našeho regionu. „*Náš tým používá produkty lokálních pěstitelů a chovatelů, vyrábí si vlastní šťávy, oleje, zavařeniny a kompoty, fermentuje a zpracovává celé suroviny. Pečeme si domácí kvasový chléb. Vždy dbáme na udržitelnost a odpovědnost.*“

Bezové Údolí následuje roční období a přináší to, co v dané chvíli příroda nabízí. Jsme dietně neutrální – vegetarián, vegan nebo milovník masa. Dbáme na to, aby si pochutnal každý dle své dietní preference. „*Jsme velice potěšeni, že naši snahu ocenili i dva významní gastronomičtí průvodci. Najdete nás v průvodci Gault & Millau i v MICHELIN Guide. Do MICHELIN Guide jsme byli vybráni jako vůbec první a jediná restaurace v Libereckém kraji.*“

Občerstvěte se v HOSPODĚ U KRYŠTOFA č. p. 26!

Odpočíňte si v penzionu Rokytku!

V obci Kryštofovo údolí stojí věhlasné dominanty, jako železniční viadukt v místní části Novina. V č. p. 64 najdete také skvělý penzion. Penzion Rokytku.

Nabízí víc než jen běžné ubytování. Staré podstávkové a hrázděné stavení, které je památkově chráněným objektem, pochází z roku 1834. Snažíme se, aby odpovídalo potřebám hostů a zároveň si zachovalo romantický ráz se vším, co k tomu patří – nízké stropy, vrzající podlahy, klenby, stará pec na chléb...

O popularitě penzionu svědčí také skvělá hodnocení na portálu booking.com. Pro hosty jsou k dispozici tři apartmány (pro 5 nebo 6 osob) vybavené vlastním sociálním zařízením a kuchyňským koutem a tři dvoulůžkové pokoje s umyvadlem. Tyto ubytovací prostory jsou umístěny v hlavní budově. Kromě toho nabízíme ubytování v samostatném objektu hned vedle hlavní budovy. Jeho kapacita je 8 osob – hosté mají k dispozici tři ložnice, kuchyňku, obývací pokoj s jídelnou a koupelnu s WC. Domek poskytuje naprostý klid a pohodu ubytování v soukromí.

Po túře v Lužických horách každý turista potřebuje svlažit hrdlo a posilnit se, než zamíří do muzea betlémů nebo se vydá na prohlídku dřevěného kostela sv. Kryštofa a dalších památek v obci. A právě k tomu se skvěle hodí **HOSPODA U KRYŠTOFA**.

Úžasné stylové prostředí, ochotný a usměvavý personál a vynikající kuchyně – to jsou atributy, kvůli kterým nemůžete Hospodu U Kryštofa vynechat. Dům č. p. 26 v Kryštofově Údolí je bývalá škola z roku 1862. I když se funkce objektu změnila, to, že je Hospoda u Kryštofa centrem kulturního života obce, se nezměnilo.

Více se dozvíte na ukrystofa.cz

Prozkoumejte náš penzion podrobněji na pen-rok.cz

INZERCE

HERRNHUTER®
MANUFAKTURA

VIDET ZÚČASTNÍŠ SE PROZÍT

vstup
zdarma

www.herrnhuter-sterne.de

Rumburk – město, které vás překvapí

rumburk.cz

✦ INZERCE

Rumburk je ideálním místem pro všechny, kdo hledají zážitky, krásné výhledy i klidná zákoutí s neopakovatelnou atmosférou. Město na pomezí Českého Švýcarska nabízí bohatou historii, architektonické poklady i přírodu doslova na dosah ruky. Procházku začněte na Lužickém náměstí a v Městském informačním centru, kde získáte tipy na to nejlepší, co Rumburk nabízí.

Dominantou města je rozhledna Dymník. Augustova cihlová věž v roce 2026 slaví 130 let a dodnes patří k nejoblíbenějším vyhlídkovým místům regionu. Odmění vás nádhernými výhledy na Lužické hory, České i Saské Švýcarsko. Samotný vrch Dymník je skvělým cílem výletu – kromě

příjemných cest zde objevíte i „Strom života“, moderní symbol propojení člověka, přírody a času.

Skutečným klenotem Rumburku je **barokní areál Lorety**. Poutní místo s replikou **Svaté chýše**, ambity a unikátními **Svatými schody** bohatě zdobenými dřevěnými sochami patří k nejvýznamnějším památkám svého druhu v severních Čechách a nabízí silný estetický i duchovní zážitek. Atmosféru města dotváří **Šmilovského ulička** s **podstávkovými domy**, **městské muzeum**, **Strážný vrch** s kaplí i elegantní **architektura** doby, kdy se Rumburku přezdívalo „Malá Paříž severu“. Rumburk je městem, které stojí za to poznat – a ještě víc za to se sem vracet.

foto: Jiří Čejka

INZERCE

RESORT DYMNÍK

obklopeni mystickou přírodou

RESTAURACE | UBYTOVÁNÍ | STROM ŽIVOTA | SVATBY
WELLNESS | FOTBALGOLF | BEZKEMPU | VOLNÝ ČAS

www.dymnik.cz

Gastro zážitky

V minulém roce zavítali do Lužických hor porotci gastronomického průvodce Gault & Millau a zanechali zde pár kuchařských čepic...

◆ Pivovar Falkenštejn, Krásná Lípa

Co by mohlo být lepšího, než zapít dobré jídlo v krásném městě poctivě uvařeným pivem a užít si vyladěné menu?

◆ Sladovna, Pivovar Cvikov

Řemeslné pivo, česká kuchyně v moderním pojetí a vůně právě napečeného pečiva.

◆ Na Stráži, Sloup v Čechách

Vychutnejte si moderní gastronomii doplněnou o výhled na středověký Skalní hrad a poustevnu Sloup.

◆ Resort Hvozd, Krompach

Terasa s výhledem na Hvozd, společnost chundelatých oveček a skvělé domácí houstičky.

◆ Usedlost Na Stodolci, Chřibská

Restaurace čerpající z lokálních surovin v podstávkovém domě, doplněná pivem uvařeným na míru právě pro Stodolec.

◆ La vita, Nový Bor

Italská restaurace se stručným, avšak delikátním menu si vysloužila čepice Gault & Millau dokonce dvě.

Kam na výborné kafe a koláče? Tady jsme vám nachystali stručný přehled námi osobně ověřených kaváren.

◆ CAFE LUSK, Kamenický Šenov

Lustry, umění, sklo, květiny...nebo káva? Kavárnička hned naproti Sklářskému muzeu v Kamenickém Šenově s interiérem vyzdobeným květinami a lustry, které vznikly v nedaleké sklárně Jílek. Kromě dobré kávy a choux si zde můžete nějaký ten lustr či sklenku zakoupit a odnést domů na památku.

◆ DRUHÁ KOLEJ, Kamenický Šenov

Sezónní kavárna ve vyřazeném vagonu stojí na nádraží v Kamenickém Šenově, hned mezi sklářskou lokálkou – motoráčkem, který jezdí z České Kamenice do Kamenického Šenova a zase zpátky, a industriální budovou sklárny Jílek, které dominuje tovární komín. V létě si tu můžete vychutnat skvělou zmrzlinu Leda z Liberce.

◆ BOHEMIAN COFFEE HOUSE, Rumburk

Rodinná pražírna a kavárna v Rumburku, kde si v příjemné atmosféře ke kávě vychutnáte třeba portugalskou dobrůtku pastel de nata. Kávová zrna, ze kterých v Bohemian Coffee House praží kávu, pocházejí z pečlivě vybraných a ověřených plantáží.

◆ CAFE UNION, Česká Lípa

Kavárna v centru České Lípy, jejíž historie sahá až do dob Rakouska-Uherska. Dnes si v secesní budově můžete vychutnat dobrou kávu, domácí zákusky pečené přímo v České Lípě anebo se rovnou plnohodnotně naobědvat.

Jítravský Dvorec

Skvěle propečený steak, který ocenil i gastronomický průvodce Gault & Millau, doušek červeného vína a západ slunce, na který se nezapomíná. Pár gamů v tenise, bublinková koupel, masáž a padnout do peřin. Vůně sena, tanec vlaštovek a cinkot koňských kopyt. Dětský smích, bečení ovcí a pořádně vychlazené pivo.

I takhle může vypadat vaše dovolená v Lužických horách. Stačí si jen vybrat ubytování v Jítravském Dvorci, který stojí nedaleko Sloních kamenů i Novinského viaduktu. Láká vás čtyřhvězdičkový hotel, penzion nebo apartmány s výhledem přímo na kolbiště? Vyberte si to svoje na jitrava.cz.

„Kdysi sklad obilí, dnes zásobárna
kultury, umění a vzdělání.“

Foto: Marek Čel

Otevírací doba

9. 5. – 31. 5.	Pá – Ne	10 ⁰⁰ – 18 ⁰⁰
1. 6. – 31. 8.	St – Ne	10 ⁰⁰ – 18 ⁰⁰
1. 9. – 1. 11.	Pá – Ne	10 ⁰⁰ – 17 ⁰⁰

9. května
15⁰⁰

**Zahájení sezony + vernisáž 2 výstav
s koncertem**

Hudební performance Michala Rataje a Mélusine de Pas

9. května
– 30. září

**Výstava Lady Semecké a Petra Lady:
Mezi věčností a časností**
Kurátorka Pavla Melková

Dialog mezi barokním prostorem sýpky a současnými
instalacemi ze skla a keramiky dvou spřízněných
uměleckých osobností

9. května
– 1. srpna

Výstava: Svitky/megilot

Cyklus výšivek a maleb na lnu s biblickou tematikou
výtvarnice Markéty Váchalové Vojtěškové

5. srpna
– říjen

**Výstava: Různé tváře keramiky pálené
dřevem**

Originální živelná technika v užžitných výrobcích i objektech
Michala Šimrala, Jaroslava Marka a Jana Pávka

18. července
9⁰⁰ – 21⁰⁰

Dny lidové architektury na Sýpce Lemberk

Multižánrová akce - jóga, divadlo, koncert,
komentovaná prohlídka, přednáška, workshop a další

1. srpna
10⁰⁰ – 20⁰⁰

LenFest No. 9

9. ročník kurátorovaného festivalu přírodních materiálů,
řemesla, umění a designu s prodejní a vzdělávací sekci

13. září
19⁰⁰

Lípa Musica na Sýpce Lemberk

Koncert Marie Puttnerové a kol.

**Doprovodný
program**

květen
– září

Série řemeslných a tvůrčích dílen
Semináře k projektu 1 m2 lnu
Ozvěny Nisa FilmFestivalu, Den architektury
Komentované prohlídky výstav, performance, koncerty,
literární čtení, umělecké rezidence, jóga ad.

Zážitky a poučení

Curia Vitkov

Fiktivní dvůr fiktivního šlechtice Vítka ze 13. století, který
je ale postaven doopravdy a zcela autenticky. Zážitkem se
zde stává samotná existence tohoto postupně vznikajícího
historicky i architektonicky akurátního dvorce. A pokud
to nestačí, od jara až do podzimu probíhají na Vítkově
**rozličné brigády, při kterých si můžete vyzkoušet řeme-
slné práce, život rytíře i ochutnat historickou stravu.**

foto: Curia Vitkov

Centrum textilního tisku

Součástí Vodního hradu Lipý v České Lípě je také Centrum
textilního tisku, **muzeum a interaktivní dílna věnovaná
textilnímu řemeslu – právě tím se totiž Česká Lípa nej-
více proslavila.** Odsud pochází rozličné kartounky, které
zanechávaly na šatech našich praprababiček bohémské
otisky květin a ornamentů.

foto: Vít Černý

Papyrea

**V malé vesnici Zdislava nedaleko Kryštofova Údolí
najdete výrobu ručního papíru Papyrea.** Kromě kla-
sického evropského stylu výroby papíru se specializují
i na japonský papír – washi, který se vyrábí z morušov-
níkového lýka. Papír tvoří podle původních historických
postupů a z neuvěřitelného rozpětí materiálů – od bavlny,
lnu až po rifle, hyacinty nebo sloní trus. Přihlásit se můžete
i na **workshop, během kterého si vyrobíte třeba právě
vlastní stínítko.**

foto: Papyrea

Großschönau – Waltersdorf

V textilní vesnici Großschönau a letovisku Waltersdorf se můžete věnovat pěší turistice, luštit hádanky, vyřadit se a žasnout.

Aktivní odpočinek a klid v přírodě – tuto fantastickou kombinaci nabízí přírodní park Žitavské hory na malém území. S Hornolužickou horskou stezkou, cyklostezkou Po podstávkových domech, Krakonošovou stezkou a Mandavskou stezkou vedou přes Großschönau hned čtyři významné turistické a cyklistické trasy.

Hora Luž (Lausche), vysoká 793 m, je viditelná široko daleko a láká turisty i cyklisty na horských kolech, ať už z české, nebo německé strany, k výstupu na její vrchol. Zajímavé zážitky čekají v interaktivní expozici návštěvnického centra přírodního parku Žitavské hory v rekreačním středisku Waltersdorf. Pod heslem „**Uvnitř poznávat – venku objevovat**“ se rodiny vydávají na zajímavou objevitelskou cestu po 100. přírodním parku Německa. Mladí objevitelé jsou zváni, aby v interaktivní expozici zodpověděli otázky Querxe a získali Junior Ranger pass s překvapením. **Textilní historii města Großschönau** můžete prožít na textilní stezce a v Německém muzeu damašku a froté. Historické textilní stroje a textilní skvosty, které na nich vznikly, návštěvníky ohromí vynalézávatostí großschönauských tkalců.

Te tildorf
Großschönau

Zážitky v Grossschonau a Waltersdorfu:

- ◆ 3 naučné stezky – 2 místa: textilní stezka, přírodní stezka, památková stezka
- ◆ Celoroční koupání v rekreačním areálu Trixi s bazénem se slanou vodou a tobogánem nebo v létě v lesním koupališti s tobogánem ve tvaru mrože, 10metrovou skokanskou věží nebo v malém koupališti Großschönau
- ◆ Lezení v dobrodružném lanovém parku s 8 různými trasami
- ◆ Nakupování v historických textilních firmách: Möve frottana a Damino
- ◆ Celoroční plavání v rekreačním bazénu Trixi se slaným bazénem, tobogánem nebo v létě v lesním koupališti s mrožím skluzavkou, 10m skokanskou věží nebo v Kleiner Bad Großschönau

Tourist-Information im **Naturparkhaus Zittauer Gebirge**
Hauptstraße 28, 02799 Großschönau OT Erholungsort Waltersdorf
Tel.: 035841 2146 / touristinfo@grossschoenau.de
grossschoenau.de

INZERCE

Lípa Musica

11/9–2/11/2026

Severní Čechy zní jinak

UŽ 25 let proměňujeme lužickohorský region v koncertní síň.

Vydejte se za hudbou na magická místa a poznejte kraj očima, ušima i srdcem.

program a vstupenky na www.lipamusica.cz

Hlavní partneři:

Diamantoví mecenáši:

Muzea a expozice

Ať už chcete maličko zpomalit nebo prostě jen nahlédnout místním pod pokličku, je ideální volbou muzeum. Vlastivědné, sklářské či prostě to, které mapuje historii. Naštěstí v Lužických horách najdete od všeho trochu.

foto: Jiří Čejka

Sklářské muzeum Nový Bor ⚡

Za výrazným pískovcovým portálem domu z 18. století se ukrývá příběh sklářského řemesla, který je neodmyslitelně spjatý s Novým Borem i celými Lužickými horami. Vedle historických exponátů tu najdete i současné sklářské umění, autorské kolekce nebo díla z Mezinárodního sklářského sympozia, které má ve městě dlouhou tradici. Muzeum je otevřené denně kromě pondělí od 9 do 17 hodin.

Muzeum Rumburk ⚡

Nepřehlédnutelná žlutá budova nedaleko hlavního náměstí sídlí v bývalé textilní továrně. Expozice vás provedou historií města i přírodou okolí, včetně zajímavostí o Velkém rybníku. Kromě stálých sbírek tu probíhají i krátkodobé výstavy – od historických obrazů po současné umění. Oblíbené jsou také pravidelné „přednáškové čtvrtky“, které se konají jednou měsíčně. Otevřeno je kromě pondělí a neděle.

foto: Matyáš Gal

Vlastivědné muzeum a galerie Česká Lípa ⚡

Vlastivědné muzeum s galerií sídlí v historickém klášterním areálu a je otevřené celoročně. Kromě přírodovědné expozice tu najdete i část věnovanou těžbě uranu, která je s regionem úzce spojená. Zajímavostí jsou také výstavy připomínající osobnosti, které si Českolipsko oblíbily. Ambit kláštera pak pravidelně hostí současné výstavy umění a fotografie.

foto: Matyáš Gal

Podještědské muzeum Český Dub ⚡

Menší, ale velmi působivé muzeum v Českém Dubu přibližuje historii Podještědí i každodenní život místních obyvatel. Najdete tu expozice věnované řemeslům, významným osobnostem regionu, včetně Karoliny Světlé a také expozici unikátní gotické šablonové techniky. Muzeum je otevřeno od dubna do září od středy do neděle.

zaujal izcestovalého Dr. Klusáka, který má najednou pocit, že se do Prahy nemůže vrátit bez toho, aby se chvíli prošel lesem a smočil nohy v potoce. „*Najdi v mapě nějaký potok mezi těma kopcema támhle a jedem,*“ pobídne svého řidiče. Cestou k Hamerskému potoku si všimá starých roubenek. Podobné ještě nikdy neviděl, i když v jeho rodišti a okolí, na Vysočině, zůstalo zachovaných starých chalup dost. Tyhle mají v patře hrázdění a venkovní obloukovou konstrukci. Slouží k něčemu, nebo je jen na ozdobu? Neví. Jen žasne, že těch chalup není pár, ale cestou přes Heřmanice, Mařenice a Trávník jich potkají desítky. Jak se silnice v údolích postupně zužuje a díry na ní se zvětšují, Tatrovka začíná mít potíže. „*Dál nejedu,*“ oznamuje řidič na Hamru u č.p. 11, „*potok je tady dole pod náma.*“ Soudruh ministr se vydá svahelem dolů a překročí zbytky náhonu. Posadí se na balvan, skopne polobotky, sundá ponožky, ohrne si tesilký a nechá ledovou vodu zastavující se u jeho kotníků odplavit pachutí téhle neděle

Když ho papalášský kočár unáší zpátky do Prahy, v Kokořinském dole se vzbudí a vzpomene si, že má na stole návrh na vyhlášení chráněné krajinné oblasti, která se má jmenovat Kokořínsko, nebo tak podobně. Musí se na něj v pondělí podívat, co to vlastně znamená „chráněná krajinná oblast“ a jestli náhodou by se tak nedaly ochránit i kopce a chalupy na sever od Jablonného, které mu dlouho nejdou z hlavy...

Reálie včetně ministra Klusáka jsou skutečné, co však přesně dělal mezi 25. července 1973 a 19. březnem 1976, nelze z nezávislých zdrojů ověřit. Každopádně v ten dramatický pátek podepsal vyhlášku o zřízení CHKO Lužické hory.

Popřejme společně CHKO Lužické hory i sobě mnohem víc než dalších 50 let, kdy nás budou okouzlovat a my se do nich budeme tak rádi vracet. Padesátku řádně oslavíme, pro více informací o akcích nezapomeňte sledovat místní noviny a weby aopk.gov.cz a doluzihor.cz

Irena Waldhauserová, březen 2026
AOPK ČR, Správa CHKO Lužické hory

Skryté skvosty – projekt EU

Lužické hory ukrývají víc než jen známé vrcholy a vyhlídky. Projekt „Objev skryté skvosty II“, reg. č.: CZ.11. 02. 01/00/23_004/0000126 je spolufinancování Evropskou unií z programu Interreg Česko-Polsko 2021-2027, zve k objevování méně známých, ale o to působivějších míst na obou stranách hranice.

Čtenářům turistických novin přinášíme tipy na klidná místa, památky i jedinečná zákoutí přírody, kde se snoubí historie s kouzlem krajiny. Vydejte se s námi mimo hlavní trasy a nejen hory jinak – tiše, autenticky a s překvapením na každém kroku. Více na skryteskvosty.eu

Interreg

Spolufinancováno
Evropskou unií

Česko – Polsko

foto: Radim Hlaváč

Mezičky

Od poloviny června vás přivítá nově otevřený **Resort Mezičky v Jiřetině pod Jedlovou**. Přijed'te si odpočinout, nadechnout se čerstvého vzduchu a načerpat energii z krásné okolní přírody.

Hledáte ideální místo pro odpočinek, svatbu, oslavu nebo teambuilding? U nás najdete příjemné zázemí i atmosféru, která z každé události udělá nezapomenutelný zážitek.

Svůj pobyt si jednoduše rezervujete na www.mezicky.cz.

DO LUŽICKÝCH HOR NEJEN ZA TURISTIKOU

Co takhle firemní teambuilding v Lužických horách? Luxusní hotel v centru města nebo venkovská farma s koňmi, to už je jen na vás, kde se ubytujete. Skvělá zpráva je, že v Lužických horách si můžete naplánovat kompletní program teambuildingu

či konference. Z konferenčního sálu můžete vyrazit rovnou za zážitky do skláren, papíren, muzeí i do vybraných restaurací, vylézt si na ferratu, sjet kopec na koloběžkách, projet se na koni. Možností, jak se zabavit a stmelit, je nepřeberně. Stačí kouknout na web doluzihor.cz a inspirovat se.

Auto nech doma, příroda ti poděkuje!

Na výlety hromadnou dopravou...

...můžete vycestovat hned dvěma způsoby! Pomalá, ale za to krásná cesta přes nejhezčí oblasti Libereckého kraje vás čeká, pokud v Praze sednete do historického Lužickohorského rychlíku. Ten vás totiž provede přes Český ráj, Máchův kraj a Lužické hory až do Českého Švýcarska.

Rychlejší, nicméně méně romantická, je pak cesta autobusem – za dvě hodiny jste v Novém Boru, za dvě hodiny a pár minut třeba až ve Varnsdorfu. Projedete se přes mělnické vinice až do lužihorských kopců. Cesta je o něco málo delší než autem, ale zase budete mít dost času plánovat, co všechno chcete stihnout. A ten pocit, že jste ušetřili přírodu – ten je k nezaplacení.

A když už jste v Lužihorách...

...tak můžete vyzkoušet třeba Sklářskou lokálku z Kamenického Šenova až do Benešova nad Ploučnicí, kde musíte navštívit zámek a také opravený vyhlídkový altán nad městem.

Anebo třeba jeden z mnoha cyklobusů, díky kterým stihnete za jeden den projet Lužické hory od Panské skály přes Luž, a ještě si zaskočit do vedlejších Jetřichovic?

LUŽICKOHORSKÝ RYCHLÍK
Jízdní řád kzc.cz ↓

Veřejná doprava
Libereckého kraje idol ↓

Zažij svoje Lužihory

luzimoments.cz

Každý má jinou představu o ideální dovolené. Někdo hledá jednoduché turistické ubytování, jiný pohodlí apartmánu, další klid lesa nebo zážitkovou noc na vrcholu hory. Právě proto vznikl koncept Zažij svoje Lužihory – nabídka ubytování v okolí Jiřetína pod Jedlovou, kde si každý vybere podle svého stylu cestování. Za projektem stojí rodina Streckerů, dnes už ve dvou generacích, která v Lužických horách vyrostla.

Na hradě Tolštejn najdete jednoduché pokoje a restauraci s vyhlídkou, opředenou legendami o Bílé paní a oblíbenou díky brunchům. Jedlová nabízí ubytování na vrcholu pod kamennou rozhlednou z roku 1891. V zimě se sem chodí pouze pěšky, což je pro mnoho návštěvníků vítaná výzva zakončená saunou nebo borůvkovým blbounem.

Chata Tollendorf v osadě Rozhled nabízí apartmány v tradičním podstávkovém domě, na okraji lesa pak najdete i dva glampingové safari stany. Rustic House v centru Jiřetína poskytuje dva prostorné apartmány se zahradou – ideální kombinaci soukromí a dostupnosti.

Lužické hory pro pejskaře

Lužické hory jsou ideální destinací pro vaše čtyřnohé parťáky. Na rozdíl od okolních oblastí nabízí Lužické hory obrovské množství lesních cest, jen minimum turistických tras vede po asfaltových silnicích, psi tlapky vám tedy poděkují i v parných letních dnech nebo na dlouhých výletech. Obrovskou výhodou je téměř neomezená svoboda a volnost. Při troše štěstí se lidem dokážete vyhnout klidně na celý den a čas strávený s pejskem si tak můžete nerušeně užít jen spolu.

Kouzlo Lužických hor spočívá v objevování, každý si přijde na to své. Jsou ale známá místa, která je škoda minout, jen musíte počítat s tím, že na nich zvláště o víkendu potkáte další nadšence horské turistiky. Jedním takovým je pochopitelně Luž, nejvyšší hora s nejmladší rozhlednou na vrcholu. Hvozd, česko-německý stolový vrchol, na jehož jednom konci stojí kamenná rozhledna a na druhém vyhlídková plošina, je skvělou volbou na příjemný výlet zakončený odměnou v přílehlé restauraci.

Pro milovníky náročnějšího stoupaní nesmíme zapomenout zmínit ikonický vrchol Klíč, díky jeho unikátnímu tvaru ho poznáte z vyhlídek na kilometry daleko. Ještě trochu divočejšího zážitku se vám dostane při výstupu na Střední vrch, západ slunce si tu ale vychutnáte opravdu fenomenálně. Opravdovým tulákům doporučujeme Podještědí, kde o živáčka často nezařadíte celý výlet.

Pivovar Cvikov & Hotel Kleis & Sladovna

INZERCE

Hledáte-li neokoukané místo pro dovolenou s rodinou či s kolegy, je pro vás ideální příležitost **Pivovar Cvikov**. Monumentální industriální areál návštěvníkům nabízí **přes čtyři desítky lůžek v hotelu Kleis**, řemeslnou pekárnu, z níž se linoucí vůně vás bude budit každé ráno a **Pivovarskou restauraci Sladovna**, na jejímž jídelním lístku najdete českou klasiku i dobroty k pivu. Pivo tu dostanete samozřejmě místní, cvikovské.

Pivní škála Pivovaru Cvikov je rozmanitá – od 8° piva, které pijí skláři až po 13° Sváteční. Navštívit můžete i samotný pivovar a poznat tak zblízka samotný proces výroby piva. Cvikov si navíc můžete vychutnat i v Praze ve Vodičkově ulici a u metra Lužiny.

hotelkleis.cz

pivovarcvikov.cz

foto: Radim Hlaváč

Náš e-shop

Canis lupus – Vlk obecný

Do Lužihor se vrátila vlčí smečka a vy můžete být její součástí. Stačí mrknout do e-shopu – s naším vlčkem na tričku pěkně zapadnete.

shop.doluzihor.cz →

Rupicapra rupicapra – Kamzik horský

Nechali jsme udělat další trička s kamzíkem, aby se vám to dobře po horách skákalo.

Das! Erlebnis im Zittauer Gebirge

INZERCE

Burg & Kloster Oybin

alle Infos + Veranstaltungen
gibt es hier.

Einlasszeiten

April – Oktober	November – März
09.00 – 18.00 Uhr	10.00 – 16.00 Uhr

www.burgundkloster-oybin.com

365
Tage geöffnet

